

Harjulan ja Syrjälän koulujen hallinnollinen yhdistäminen

Sivistyslautakunta 25.11.2021 § 84
1552/00.01.00.04/2021

Koulujen hallinnolliset yhdistämiset

Nurmijärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt palveluverkkosuunnitelman kokouksessaan 27.01.2021. Tavoitteena on ylläpitää ja edelleen kehittää laadukasta ja tarkoituksenmukaista, kuntalaisia tasapuolisesti palvelevaa palveluverkkoa, joka samalla toimii kustannustehokkaasti. Koulujen käyttötalouden kustannuksia alennetaan ja toiminnan organisointia joustavoitetaan hallinnollisten yhdistämisten kautta. Tavoite on, että kaikilla kouluilla olisi virkarehtori.

Kunnan hallintosäännön 26 §:n (sivistyslautakunnan ratkaisuvallalta, kohta 4) mukaan sivistyslautakunta päättää yksiköiden hallinnollisista yhdistämisistä ja uusien toimintayksiköiden perustamisesta koulujen ja varhaiskasvatuksen osalta.

Valtuusto linjasi aluekohtaisesti, että Nurmijärven keskiseltä alueelta hallinnollista yhdistymistä suunnitellaan Karhukorven ja Nukarin sekä Maaniitun ja Palojoen kouluille. Eteläiseltä alueelta hallinnollista yhdistymistä on kaavailtu Harjulan ja Syrjälän, Metsäkylän ja Mäntysalon sekä Lepsämän ja Valkjärven kouluille.

Asiaa lähdettiin valmistelemaan syksyllä 2021. Valmisteluun kuuluivat kuulemiset, joita järjestettiin kaikkien koulujen oppilaille ja heidän huoltajilleen, henkilökunnalle sekä muille, joita asia koskee tai muutoin kiinnostaa. Henkilökunnan, huoltajien ja muiden asiasta kiinnostuneiden kuulemiset järjestettiin kouluilla paikan päällä. Oppilaiden kuuleminen järjestettiin kyselyn avulla.

Koulujen hallinnollisia yhdistämiä koskevat selvitykset

Hallintolain 31 §: n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset.

Koulujen hallinnollisia yhdistämiä koskevissa päätöksissä kunta opetuksen järjestäjänä arvioi, mitä selvityksiä se päätöksen valmistelemiseksi tarvitsee. Asian valmistelussa ja käsittelyssä on lisäksi huomioitu hallintolain 41 §:ssä säädetty vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen.

Asian vireilläolosta ilmoittaminen ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen (HallintoL 41§)

Hallintolain 41§: n 2 momentin mukaisesti asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettu asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Asianosaisten kuuleminen (HallintoL 34 §)

Hallintolain 34 §: n mukaisesti asianosaisille on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Kuitenkin päätettäessä kunnan kouluverkosta, ei asian käsittelyssä katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään asianosaisten kuulemisesta (Kuntaliitto). Nurmijärven kunta on kuitenkin halunnut varata kuntalaisille mahdollisimman laajat vaikutusmahdollisuudet ja järjestänyt kuulemistilaisuudet kuntalaisille, henkilöstölle ja kyselyn muodossa myös oppilaille, vaikka laki ei olisi tätä edellyttänyt.

Nurmijärven kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimiala on ilmoittanut julkisista keskustelu- ja kuulemistilaisuuksista eri koulujen osalta kunnan virallisilla nettisivuilla julkaistulla kuulutuksella

23.9.2021 ja paikallislehdessä julkaistulla kuulutuksella 26.9.2021. Lisäksi henkilökunnalle ja oppilaiden huoltajille on lähtenyt sähköinen tiedote ja kutsu kuulemistilaisuuksiin Wilma-järjestelmässä 23.9.2021.

Harjulan ja Syrjälän koulujen yleinen kuulemistilaisuus järjestettiin tiistaina 12.10.2021 klo 18-19:30 Harjulan koululla.

Hallintolain mukaisesti keskustelu- ja kuulemistilaisuuksista on laadittu erilliset muistiot, johon on kirjattu tilaisuudessa esille tuodut asiat. Lisäksi asiasta on ollut mahdollista jättää kirjallinen mielipide viimeistään 5.11.2021 mennessä toimittamalla sen osoitteeseen Nurmijärven kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimiala, PL 37, 01901 Nurmijärvi tai sähköpostilla osoitteeseen kunta@nurmijarvi.fi. Määräaikaan mennessä saapui kaksi yleistä mielipidettä koulujen hallinnollisista yhdistämisistä, mutta ei yhtään liittyen juuri Harjulan ja Syrjälän yhdistämiseen. Tulleet mielipiteet on huomioitu ja niitä on käytetty päätöksenteon tukena, mutta niitä ei henkilötietojen suojan vuoksi julkaista verkossa.

Oppilaiden kuuleminen toteutettiin kyselyn muodossa kouluilla viikon 41 aikana. Kyselyn vastauksia hyödynnettiin lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa.

Yhteenveto Harjulan ja Syrjälän koulujen huoltajien ja asiasta kiinnostuneiden kuntalaisten kuulemisesta

Huoltajien kuulemistilaisuudessa suurinta huolta aiheutti ikäryhmien mahdollinen jakaminen Harjulan ja Syrjälän toimipisteiden välille. Lisäksi tieto, että rehtori ei olisi enää päivittäin läsnä aiheutti epäilyksiä ja huolta. Nykytilanteeseen ollaan tyytyväisiä, eikä haluttaisi siitä hyvästä luopua.

Henkilöstön kuuleminen

Henkilöstön kuulemiset toteutettiin paikan päällä jokaisella koululla. Lisäksi kaikille halukkaille rehtoreille järjestettiin oma henkilökohtainen kuulemistilaisuus, joiden muistiot ovat oheismateriaalina, eikä niitä henkilötietojen suojan vuoksi julkaista verkossa.

Koulujen henkilöstön kuulemistilaisuudet järjestettiin seuraavasti:

-Syrjälä tiistaina 12.10.2021

-Harjula tiistaina 12.10.2021

Yhteenveto Harjulan koulun henkilöstön kuulemisesta

Henkilöstö korosti läsnä olevan rehtorin merkitystä kouluarjessa ja nykyisen rehtorin luomaa erinomaista työyhteisöä ja toimintakulttuuria, josta ei haluta luopua. Pahimpana skenaariona nähtiin myös tilanne, jossa oppilaat jaettaisiin ikäryhmittäin eri kouluihin. Henkilöstö toivoi, että yhdistämistä ei tehtäisi, vaan seurattaisiin ensin oppilasmäärän todellista kehitystä.

Yhteenveto Syrjälän koulun henkilöstön kuulemisesta

Syrjälän henkilökunnan keskuudessa pohdintaa ja huolta aiheutti se, kuinka kahden fyysisesti etäällä olevan toimipisteen välille on mahdollista luoda toimiva yhtenäinen koulukulttuuri. Koulujen välillä kulkemiseen nähtiin kuluvan aikaa ja vaivaa, joka on pois oppilailta ja opetuksen suunnittelulta. Myös Syrjälän henkilöstö korosti, että lasten jakaminen ikäryhmittäin eri toimipisteisiin ei ole oppilaan edun mukaista, eikä näin suuria muutoksia tulisi tapahtua oppilaan koulupolulla liian usein.

Vaikutusten ennakoarviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Erilaisten vaihtoehtojen käsittely ja vaikutusten jäsentäminen auttaa hahmottamaan tulevaa. Vaikutusten ennakoarvioinnissa yhdistetään eri näkökulmia samaan arviointityöhön. Ennakkovaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin, miten hallinnolliset yhdistämiset vaikuttavat kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen. EVA:ssa käytettiin myös henkilöstön ja huoltajien kuulemisissa esiin nousseita seikkoja.

Lapsivaikutusten ennakoarviointi

Lapsivaikutusten ennakoarviointi on prosessi, jossa arvioidaan etukäteen päätösesityksen vaikutuksia lasten hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen. Ennakoarviointi mahdollistaa eri vaihtoehtojen vertailun ja parhaan ratkaisun löytymisen. Se on myös tapa varmistaa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämä lapsen edun harkinta lasta tai lapsia koskevassa päätöksenteossa.

Lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa ja arvioinnissa keskeistä on kysyä, miten tulevat tai tapahtumassa olevat muutokset vaikuttavat lapsen ja lapsiperheen arkeen ja kokemuksiin. Yleisellä tasolla määritellään niitä perusedellytyksiä ja laatutekijöitä, joita palvelun toteutumisen osalta kunnassa on hyvä arvioida.

Lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa on otettu kantaa siihen, millaisia muutoksia mahdolliset hallinnolliset yhdistämiset mahdollisesti aiheuttavat lapsen näkökulmasta. Lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa tarkasteltiin vaikutuksia, joita hallinnollisilla yhdistämisillä voi olla esimerkiksi rehtorin läsnäoloon, opetuksen laatuun ja koulukuljetuksiin ja siinä otettiin huomioon myös lasten oma arvio ja mielipide kyselyn kautta saatujen vastausten avulla.

Kooste ennakkovaikutusten arvioinnista ja lapsivaikutusten arvioinnista

Ennakkovaikutusten- ja lapsivaikutusten arvioinneissa suurimpana muutoksena nähtiin rehtorin läsnäolon puolittuminen. Tällä voi olla vaikutuksia oppilaiden turvallisuuden tunteeseen sekä opettajien tuen saantiin. Esiin nostetulla ikäryhmittäin jakamisella voi myös olla negatiivisia vaikutuksia oppilaiden koulupolun jatkumon kannalta ja esimerkiksi sisarukset voivat joutua eri toimipisteisiin. Lisäksi henkilöstön tuoma huoli toimintakulttuurien yhteensovittamisesta ja mahdollisesta henkilökunnan vaihtuvuudesta nostettiin esiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää valmistelun pohjalta, että Harjulan ja Syrjälän kouluja ei tässä vaiheessa yhdistetä hallinnollisesti. Lisäksi sivistyslautakunta päättää, että tilannetta tarkastellaan uudelleen lukuvuonna 2024–2025, jotta nähdään koulujen oppilasmäärien kehitys. Mikäli koulujen hallinnolliseen yhdistämiseen päädytään, yhdistäminen voi tapahtua aikaisintaan lukuvuoden 2025–2026 alussa.

Valmistelijä

Sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, puh. 040 317 4410
Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Asian käsittely

Lautakunnan jäsen Kalle Rantakulma teki muutosesityksen:

Sivistyslautakunta päättää valmistelun pohjalta, että Harjulan ja Syrjälän kouluja ei tässä vaiheessa yhdistetä hallinnollisesti. Lisäksi sivistyslautakunta päättää, että tilannetta tarkastellaan uudelleen, mikäli koulujen toimintaympäristöissä tapahtuu muutoksia.

Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnalta, voidaanko jäsen Rantakulman ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti valmistelun pohjalta, että Harjulan ja Syrjälän kouluja ei tässä vaiheessa yhdistetä hallinnollisesti. Lisäksi sivistyslautakunta päätti, että tilannetta tarkastellaan uudelleen, mikäli koulujen toimintaympäristöissä tapahtuu muutoksia.

Liitteet

- Yleinen tiedote
- Harjulan ja Syrjälän vaikutusten ennakoarviointi
- Lapsivaikutusten arviointi Harjula - Syrjälä
- Muistio Harjulan henkilöstön kuulemistilaisuudesta
- Muistio Syrjälän henkilöstön kuulemistilaisuudesta
- Muistio Syrjälän ja Harjulan huoltajien kuulemistilaisuudesta
- Rehtoreiden kuuleminen (ei julkaista verkossa)
- Harjulan oppilaiden kyselyn yhteenveto (ei julkaista verkossa)
- Syrjälän oppilaiden kyselyn yhteenveto (ei julkaista verkossa)
- Yleisiä kirjallisia mielipiteitä 2 kpl (ei julkaista verkossa)